

HAZARDOUS MATERIALS COMMISSION 36. KOKOUS TSEKIN PRAHASSA 30.9.- 2.10.2010**Osallistujat**

23 edustajaa 20:sta maasta olivat Tore Eriksson pj Ruotsi, Mario Starcevic Kroatia, Ove Brunnström Ruotsi, Monica Rhodiner Ruotsi, Milan Dubravac Slovenia, Bojan Hrepevnik Slovenia, , Eddy Goossens Belgia, Dick Arentsen Alankomaat, Jiri Matejka Tsekki, Erik Bleken Norja, Hans Mucska Itävalta, Georgaklis Lampros Kreikka, , Anette Espersen Tanska, Jurgen Langenberg Saksa, Ledigo, Basset Blesa Jose Miguel, Dominique Bonjour Ranska, Kieran Nolan Englanti, Tim Butters USA, Abrantas Jose Portugali, Atkinson Bill Englanti sihteeri, Ben Janssen Hollanti, Kirsch Ernie Luxemburg, Radostin Radev Bulgaria, Bojidar Roazanov Bulgaria, Lubica Batova Slovakia ja Ilpo Tolonen Suomi.

Unkarin, Sveitsin, Ranska, Croatian ja Puolan edustajat olivat esittäneet pahoittelunsa poissaolosta.

Torstai 30.9.2010**Avaus**

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi kokoukseen.

Esityslista

Puheenjohtaja esitti asialistan, johon oli jouduttu tekemään useita muutoksia isäntämaan toiveiden mukaisesti

Edellisen, Hollannin kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja esitti edellisen kokouksen pöytäkirjan ja siihen tuli muutamia tarkennuksia.

Chairman's report

Tässä kohdassa käytiin läpi myös EAC-koodin tilannetta. Asiaa esitellyt sihteeri totesi edelleen, että on tehtävä työtä kansallisten edustajien (liikenneministeriö) kanssa. Kävin asiaa läpi viime syksynä yhdessä Kristine Jousimaan (SM) kanssa ja esittelimme sitä liikenneneuvos Seija Miettiselle mutta asia ei saanut toivottua vastakaikua.

Puheenjohtaja kertoi esitelleensä koulutusvideo projektia Lessons learnt. Ensi marraskuussa on neljän pohjoismaan kokous, jossa käsitellään projektia yhtenä asiana. Hän toivoi, että kokouksessa projektille löytyisi rahoitus. Projektia esiteltiin jo viime kokouksessamme ja esillä oli silloin pari onnettomuutta, jotka oli käyty läpi videolla. Pj lupasi kertoa marraskuun kokouksen jälkeen löytyykö pohjoismailta rahoitusta projektille.

Uuden puheenjohtajan valinta

Milan Dubravac perui ehdokkuutensa ja Ben Janssen voisi olla puheenjohtajana vain muutaman vuoden ennen eläkkeelle jäämistään. Keskusteltuaan Janssenin kanssa ja oltuaan yhteydessä CTIF:n presidenttiin pj Eriksson päätti avata puheenjohtajuusvalinnan uudelleen. Hän kertoi voivansa olla ylimenoajan puheenjohtajana. Komissio oli puheenjohtajan esityksen takana. Varavaihtoehtona on vielä se, että Janssen valitaan vain pari vuodeksi.

Kansallisia raportteja

Aloitin raporttien esittelyn kertomalla uuden pelastuslain valmistelusta ja etenkin palonehkäisyn osuudesta. Toisena asiana oli Gasumin koulutuskiertueen esittely, joka käynnistyi vuonna 2008. Etelä Suomessa on koulutettu jo n 1000 palomiestä ja esimiestä maakaasuonnettomuuksien varalta. Gasum on osallistunut myös suuronnettomuusharjoituksiin vuosittain (2008-2010 Kouvola, Imatra ja Mäntsälä)

Hollannin edustaja kertoi, että uusi käsikirja vaarallisten aineiden onnettomuuksiin valmistuu tänä syksynä.

Hazmat ja CBRNE toiminnot/varautuminen tultaneen yhdistämään jatkossa Hollannissa, nyt ne toimivat erillään.

Hän kertoi myös kokeilusta, jossa internetin välityksellä voidaan valvoa toiminnanharjoittajien alueella olevien "haistelijoitten" toimintaa

Saksan edustaja esitteli kertaalleen maansa dekontaminaatio-järjestelyjä. Heillä on mm dekontaminaatiokontti, mikä kootaan onnettomuuspaikalle. Hän pahoitteli, ettei hänellä ole englanninkielistä esittelyä aiheesta mutta lupasi sellaisen seuraavaan kokoukseen. Asiaa oli esitelty jo edellisessä kokouksessa.

Belgian edustaja kertoi kaasuonnettomuuksista mutta toivoi, että hänen kertomaansa ei esitetä kokouksen raporteissa. Pieni komissio tutkii ko. onnettomuuksia ja tulokset saataneen ensi kokoukseen.

Tanskan edustaja kertoi pommimiehestä, jonka pommi oli räjähtänyt vahingossa valmistusvaiheessa hotellin wc:ssä. Mies oli loukkaantunut ja hänet saatiin myöhemmin kiinni. Todellinen kohde lienee ollut lehtitalo. Tapaus sattui syyskuun alkupuolella ja mies oli arvion mukaan erittäin hyvin perehtynyt kemikaaleihin ja pommeihin.

Englannin edustaja kertoi mm. tutkinnan jatkuvan edelleen palomieskuolemien osalta (viime kokouksessa esitetyn tilanteen jatkoa). Päälylystää tullaan luultavasti syyttämään palokuolemista.

Bulgarian edustajat kertoivat Bulgarian tehneen omaa versiota ERICardista. Viime kesän aikana oli 95 palomiestä auttamassa Venäjän metsäpaloissa. Paloissa tuhoutui mm 2000 asuintaloa, 2200 ihmistä jäi menetti kotinsa. Lisäksi ilmoitettiin, että Radostin (nuorempi edustaja) meni naimisiin tänä vuonna.

Itävalta on kokousedustajansa mukaan kirjoittanut uusiksi dekontaminaatio-ohjeensa.

Luxemburgin edustaja kertoi, että mitään suurempaa ei ole tapahtunut Luxemburgin pelastustoimen alueella. Hän kertoi olevansa erittäin tyytyväinen kemikaalikomission työhön ja ottavansa uudet ajatukset ja ideat mukaan kotimaahansa.

Portugalin edustaja esitteli videon avulla Portugalin pelastustoimen toimintaa maanjäristysten ja tulvien sekä niiden aiheuttamien maanvyörymien jälkeisessä pelastustoiminnassa sekä myös metsäpalojen hallinnasta. Mukana oli myös teollisuus- ja kaupunkiympäristössä olevien onnettomuuksien hallintaa.

Slovenian edustaja kertoi kaksi viikkoa sitten tapahtuneesta 14 m³ dieselöljyn vuodosta ja sen torjunnasta

Kreikan edustaja kertoi olevansa nyt väestönsuojelua hoitavassa työpaikassa ja Kreikan olevan mukana kansainvälisessä 2. DITSEF Workshopissa, joka on perehtynyt loppukäyttäjien tarpeisiin: säätö onnettomuuspaikalla, yksiköiden sijaintitiedot onnettomuuspaikalla, onnettomuustietojen välittäminen johtopaikalle. Työ vaikutti kaiken kaikkiaan hyvin laajalta vaikka esittely olikin lyhyt. Hän myös kertoi, että Kreikka on saanut loppuun vuonna 2008 aloitetun projektin Canutec Ergon käännöstyössä. Ohje on myös sähköisenä versiona.

Perjantai 1.10.2010

Tutustuminen

Kokouksen ohjelman muutoksen vuoksi komissio tutustui aamupäivällä Tsekin National Institute for NBC Protectioniin, joka sijaitsee Příbram Kamennassa noin 60 kilometrin päässä Prahasta. Instituutti perustettiin alun perin uraanikaivoksen tarpeisiin mutta on kehittynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana moderniksi laboratoriksi, joka suorittaa mittauksia ja analyysejä mm. terrorismin aiheuttamissa uhkatilanteissa. Instituutti on saanut hyvin rahoitusta ja näimme mm. juuri valmistuneen kemikaalien testaushallin n. 20m x 40 m joka on täysin ilmatiivis. Kulku ja poistuminen tapahtuu kahta eri kautta, molemmissa kaksi erillistä ilmatiivistä suojahuonetta ja lisäksi poistuessa lisähuoneena dekontaminaatio kemikaalisukeltajille. Instituutilla on myös liikkuva laboratorioauto.

Työryhmien kokoontuminen

Iltapäivällä komissio jakautui työryhmiin ja oma työryhmäni käsitteli pj Janssenin johdolla TOKEVA-ohjeiden päivitystä. Kukin jäsen oli kesän aikana perehtynyt omaan osuuteensa ja muutosesitykset käytiin osittain läpi. Työtä sovittiin jatkettavaksi lauantaina.

Mittauslaitteiden esittely

RMI yhtiön Mike Hargreaves (Analytical & Testing Instruments) esitteli päivän päätteeksi yhtiönsä toimialaa mm. kannettavien kemikaalitunnistin laitteiden käyttöä. Yhtiöllä on USA:ssa useita asiakkaita niin poliisissa kuin palokunnissa. Raman spectroscopy First Defender ja First Defender RM/RMX laitteita on myös käytössä Afganistanissa. Kaasun ja höyryjen tunnistukseen Trufender FT/FTG.

Laitteilla voidaan mitata vaikkapa lasipullossa oleva aine lasin läpi – kaikki ne astiat, joiden läpi näkee voidaan mitata. Mittaus perustuu lasersäteeseen. Mittaus ei onnistu läpinäkymättömien muovipullojen ja metalliastioiden läpi.

Ramadilla voidaan mitata räjähteet, kiinteät, nesteet, geelit. Ei voida mitata tummilla väreillä värjättyjä materiaaleja, fluorisoivia, kaasuja tai säteileviä aineita

Esittelijän mukaan kannattaisi olla molemmat sekä FTIR että Raman, jolloin mittauskaala on laajin. Laitteet toimivat normaaleilla pattereilla n 3-4 tuntia ja myös jopa -30 asteen pakkasessa.. Laite antaa aineen nimen, synonyymien ja vaaratimantin

www.ahurascientific

Lisätietoa mike.hargreaves@thermofisher.com Thermo Scientific Portable Optical Analysis Uusimmat mallit 36 000 € + 20%

Komission sihteeri antoi ibuprofeenitabletin mitattavaksi ja laite tunnisti sen ja antoi lisätietoa siitä.

Lauantai 2.10.2010

Kansallisia raportteja

Portugalin edustaja jatkoi edellispäivän esitystään kertomalla mm. heillä olevan 4 erityistä kemikaaliyksikköä, jotka on sijoitettu rannikolle. Rannikon kautta kulkee eniten kemikaaleja maahan ja maasta pois. Esittely tapahtui näyttämällä aiheesta video ja samalla selittämällä aiheesta tarkemmin. Välineet ja varusteet ovat hyvin samanlaisia kuin Suomessa. Demonstraatiossa, jossa vuoti säiliöstä palavaa nestettä käytettiin mm. vaahdotusta, suojamaadoitusta, letkupumppua, keräysallasta, kemikaalisuojapukuja, tulensuojapukuja sekä kemikaalisukeltajien puhdistusvälineistöä. Erikoisyksikön varusteet olivat kontissa. Samanlainen kontti oli Suomessa TOKEVA-kontin nimellä. Niitä oli aiemmin suunniteltu hankittavaksi useita Suomeen mutta hanke jäi toteuttamatta.

Slovakian edustaja kertoi Bratislavassa helmikuussa tapahtuneesta kaasuräjähdyksestä varasto/teollisuushallissa (kuvan perusteella koko 15m x 40m). Olosuhteet olivat kylmät. Onnettomuus tapahtui iltapäivällä noin kello 13:00. Ilmoituksessa kerrottiin LPG-auton (Skoda Fabia Praktik) olevan tullessa tallissa. Varasto jonka toisessa päässä oli kaksi autotallia sijaitsi varasto- ja toimistoalueella. Kohteeseen lähti peruslähtö 13:06 mutta räjähdysten jälkeen lähtöä täydennettiin. Kohteen vieressä n. 10-20 m päässä sijaitsi mm. LPG-asema (säiliö ~ 10m³). Palokunta ei tiennyt auton olevan LPG-auto ja että talleissa oli kaasupulloja. Järkyttynyt työntekijä oli yrittänyt sammuttaa paloa siinä onnistumatta. Palokunnan sijoittaessa toista vaahtosuihkuja räjähti autotallissa happipullo n 13:15 vain 4-5 minuuttia palokunnan paikalle tulon jälkeen. 4 palomiestä loukkaantui paineiskussa lentäneen oven kappaleista. 2 sairaalaan, 5 sai sairauslomaa joista, kolmella painevammoja. Palo saatiin hallintaan 14:43 ja toiminta päättyi 16:41. Palossa käytettiin vettä 48 m³ ja vaahtoa 150 l. Kaksi paloautoa vaurioitui palossa. LPG-auto ei räjähtänyt.

USAn edustaja (Virginian Fairfaxin apulaispalopäällikkö Washinton DC:ssä) esitteli kansallisen Hazardous Materials Fusion Centerin toimintaa. Toimintapiirissä ovat mm. perinteiset palavat nesteet, maakaasuputkistot, vaarallisten aineiden kuljetukset jne. Tietämyksen jakaminen; lessons learned, mitä vahinkoja on käynyt. Tehtävänä on myöstehtokkaiden harjoitteiden luominen ja tuottaa hyvää harjoitusmateriaalia jne. Myös Hazmat symposiumien järjestäminen kuuluu toimintaan sekä kansallisten tilastojen julkaiseminen.

USAn edustaja jatkoi kertomalla uusista projekteista mm. luoda standardi CBRNE vahinkoihin henkilöstön suojapukuohjeistus ja kehittää kansallisia standardeja hazmat-tiimeille. Tällä USAssa hetkellä ei ole yhteistä sovittua käsitettä mikä on hazmat-tiimi. Hazmat toimintaa rahoittaa tällä hetkellä rahasto ja yhtenä tavoitteena on myös luoda paremmat kriteerit rahan saamiseksi. Tärkeänä projektina on myös revisioida USDOT Emergency Respones Guidebook (ERG) tavoitteena julkaista se vuonna 2012. USAn ilmavoimat osallistuu ultra hig pressure (UHP) ja sammutustaktiikkaan komposiittia sisältävissä lentokonepaloissa.

Työryhmien kokoontuminen

Jatkoimme (Operations) Tokeva-ohjeiden läpikäyntiä

Työryhmien työn esittelyä

Ben Janssen esitteli työryhmämme työn. Tämän jälkeen Milan esitteli CBRN ryhmän ja Atkisson Legislation ryhmän työtä. Työt liitteenä

Seuraavat kokoukset

Hans Muscka kertoi, että Syksyn kokous pidetään joko 14.-18.9 tai 21.-25.9 tai 28.9.-2.10.2011 Itävallassa. Osanottajien toiveena oli ensimmäinen vaihtoehto. Tarkempi paikka on Steiermarkin alueella oleva Graz. Graz on n. 200 km päässä Wienistä

Kevään kokous ollee Croatissa Spilitissä maaliskuussa 2011

Kevätkokous 2012 ollee yhteistyössä Saksan ja Hollannin kanssa. Syksyn kokous Sloveniassa 2012

Ilpo Tolonen

Liitteet Työryhmien raportit 3 kpl